

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 105. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Szerda, október 2.

SZEMFÉNYVESZTÉS.

Pérez, ha sok — pénz, ha kevés: de sonasem elég, — hanem hogy mégis pénz dolgában Magyarország a legmostonább feszültség van. annak kizárólag és egyedül oka az osztrák-magyar jegybanknak nevezett dualisztikus virág. Nem ugyan csak a magyar hitelgények irányában tanusított rideg viselkedésénél fogva, hanem különösen azért, mert hogy egyáltalában közös bank és nem önálló magyar jegybank van Magyarországon. Hiszen ha önálló jegybankunk volna, akkor éppen ezer millióval több pénz állana a magyar hitelgények kielégítésére.

Nem hiszik el? A közös bank megszűnése esetében a bank ércalapjából ránk mintegy hatszáz millió aranyezüst esne. Ezzel szemben azonban ma a bankszakértők szerint legfeljebb negyesház millió bankjegy torog Magyarországon és ebből csak kétszáz millió a magyar hitelgények kielégítésére szolgáló kontingens: könnyen belátható, hogy tisztán a magyarok rendelkezésére álló ezernegy-ezeröttszáz millióból mennyivel több jutna a magyar hitelgények kielégítésére.

Ezen az úton a magyar nagy- és középbankok által igénybe vett külföldi, de leginkább az elenséges osztrák hitelpénzeket mind helyettesíteni lehetne magyar fizető eszközökkel. A magyar kereskedők körülbelül hatszáz millió áruváltóval vannak az osztrák nagykereskedők Wertheim-székrenyeihez bezárva és mikor egy csaszlaui osztrák nagykereskedő egy ilyen áruváltót Csaszlauban a közös banknak leszámítol: azt a bank magyar hitelnek tünteti ki. Így mondta ezt Pranger vezértitkár ur is a jegybank főtanácsülésében. És ezzel szemünkbe vágta azt, hogy mit jajgatnak, hogy nincs pénz, hiszen mi, a bank, bővíben adunk!

Ad, de nem nekünk magyaroknak, hanem a csaszlaui osztráknak — a magyar adós áruváltójára s Pranger-től a legnagyobb szemfényvesztés ezt magyar hitelnek deklarálni. Nincs is ez így, csak öt-hat éve, azelőtt az ilyen csaszlaui leszámítolásokat a közös bank nem is tüntette ki magyar hitelnek. Csakhogy az ilyen szemfényvesztésből a magyar hitel meg nem él. Csödbe jut az ország akkor, amikor a jegybank tiszta jövedelme az idei félévi kimutatás szerint a tavalyihoz képest hatvanöt százalékkal szaporodott.

Külgügyek és hadügyek.

Írta: dr. Kalmár Antal.

Találós mese-e az, na azt mondjuk, hogy: Magyarország ad nekem annyi katonát és pénzt, amennyire nekem szükségem van, ennek ellenében a belügyekben aztán a fejünk tejején is táncolhatunk? Kitalálhatja mindenki, hogy ez a dualizmusnak a belső tartalma, csak hogy ehhez a dualisztikus tartalomhoz hozzá tartozik még Magyarország megőléje, a gazdasági közösség is, a külső formája pedig ennek az a centrál-parlament, amelynek leleményesen a delegáció nevét adták azok, akik 1867-ben elalkudták Magyarország önállóságát.

Ez a centrál-parlament — miután az ellenzék még ezt is törvénytelennek stigmatizálta — ezen a héten a legfinomabb mungósággal intézte el az egységes birodalom külgügyeit és hadügyeit. Szájukat rakták a mungók például akkor, amikor Berchtold gróf külügyminiszter a Hohensollernekkel való szövetségünk ről, mint az európai béke alapjáról beszélt. Erről mi itt most ne beszéljünk, ne szólj nyelvem, — nem fáj fejem, — de nagyon érdekes, hogy Olaszország is született jóbarátunk. Olaszország? Hát a tripoliszi háború előtt nem ellenünk mozgósított Olaszország? Hát Conrad ur, a trónörökös legbizalmasabb katonája nem azért bukolt-e meg, hogy dühös bika módjára neki akart menni Olaszországnak? És csak öreg királyunk — aki úgy látszik háborút már meg se akar — fogta meg a szarvát. De ez a szarv nem tört le, csak más istállóba köttetett be. És végül az olasz-osztrák határokon nem néznek-e most is farkasszemet az állig félegyverkezett hadtestek? Nos és ez volna az a megnyugtató béke, amelynek készítlője a mi Berchtold grófunk volna? Szépen szikla és szépen béke!

No de Olaszország mellett a Balkán se kutya! Mindnyájunknak az az érdeke, hogy a Balkánfélszigeten a nyugalom és a státusquo fenntartás-

sék, mondja nekünk Berchtold ur — oh higgye el más. A szegény töröknek a lábikrájába nem akar ott más belcharapni csak a görög, a rác, az cláh, a bolgár, a cernagorác, a muszka, a talián, az angol, no meg talán mi: osztrák-magyarok. Nekünk éppen csak Szalonikire fáj a fogunk s a novibazári Szandzsákon keresztül nyitva is áll oda az út előttünk. Mert Bosznia annexiójaker önnyan mindenki bámulatára katonailag ugyan kihurcolkodtunk, de azzal a fittkos főtétellel, hogy ha egy talpalatnyi területváltozás is esik Macedónián: hát oda nyomban bevonulhatunk, okkupálhatunk, sőt még Szalonikiig is vígan masírozhatunk. Csakhogy mindezt nekünk se a trónbeszéd, se Berchtold ur el nem mondotta, pedig ezt nagyon jó ám a magyarnak tudni.

Ez nagyjában Berchtold ur, hát Auffenberg ural hogy állunk? Soh'se hittük volna, hogy újra lesz hozzá szerencsénk, hiszen Tisza István ur és a szajásabb mungók taaszzal ugyancsak köpték a markukat, hogy Auffenberg ural többé egy asztalhoz nem ülnek. No de ember szokta a fogadást, eb, aki megtartja smost szivgyönyörűséggel szemléljük, hogy a lojális mungók szeme előtt Auffenberg ur hogyan hajigálja a százmilliókat. Hajigálhatja, mert már kuzsi- és puszipajtások lettek.

Hogy pedig mit csinál Auffenberg ur a kezére bizott hatszáz millióval? Mit csinál, hát adósságot csinál, mert ki gondolná azt, hogy a mai drága világban, amikor még egy szegény dijnok se jöhet ki a napi másfél koronájával, hogy ugyanakkor majd egy becsületes hadügyminiszter kijöhetne évi hatszáz millióval? A hadügyi költségvetés labirintusába a hadügyminiszter ur a rendes költségvetésben fölül hol ide szur 18 milliót, hol amoda 23 milliót, de is kell 19 millió, de amott se élhetünk meg 20 millió nélkül, hogy a kisebb ro-

gyos 4—5 milliócskáról ne is beszéljünk.

Mindez felülhajadja a 150 milliót, de Auffenberg ur megvizasztal bennünket: hiszen kérem mindez csak «attutó» tétel, amik ugyan már negyvenöt év óta állandóan futnak, de egész bizonyos, hogy az osztrákparlament és az ebből kikerült lakajdelegáció előtt sohase fogják kifutni magukat. Pedig az új véderőreform költségei még nem is igen futnak, azok majd csak három év múlva kezdik el a futást, hanem az aztán orfent expressz lesz!

Elikeseredésünkben mi már szinte köftelet dobunk azokra a százmilliókra, amelyet a magyar zsebekből harcosolnak ki és Ausztriában költönek el, de fölízít bennünket az, amit Erdélyországgal tesznek. A várés határerődítésekre ugyanis a jövő évre tíz millió van felvéve, amely címen 1867 óta már jóval fölül elköltöttünk ezermilliót, de az ezermillióból a magyar határok, különösen Erdélyország keleti és déli szorosainak a megerősítésére eddig egy vak garas se jutott. Az ezermillió mind az osztrák határok és várak megerősítésére jutott. Ez a gazság most folytatódik s a tízmillióból a magyar földön, különösen Erdélyországban még egy száz forintot futóárkot se fognak építtetni. Mi más ez, mint a legláztóbb gazság, hiszen Erdélyország oly közel van Oroszországhoz, hogy ha a kozák éjjélkor felül a levára: hajnalban már Erdélyország bércein pattoghat a lova patkója — hogy az oláhról ne is beszéljünk. Ha pedig Erdélyország elvesz: utána vesz Magyarország is. Am Erdélyország elveszhet, de a mungóbizalom Auffenberg urban el nem maradhat!

Ügyes, megbízható fiatalember üzletszerzésre magas jutalékkal azonnal felvétetik lapunk kiadóhivatala részére.

Reklámpapíros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

Emke Kávéház és szálloda (volt Hajnal-mulató) Petőfi-tér 7. sz. alatt

AMERIKAI BARRAL kapcsolatosan a mai kor igényeinek megfelelően, nagy kényelemmel, igen bájosan teljesen újonnan átalakítva a közel napokban megnyílik.

Divat kiállítás.

Egy vagy két hónap múlva nyílik meg Szentpétervárott az első nemzetközi divatkiállítás.

— Hogyan? Még csak az első? — fogja csodálkozva kérdezni az olvasó. A divat annyira fontos, sőt sok esetben a legfontosabb részévé lett a modern ember életének, hogy szinte meglepő az, hogy még csak most érkezünk meg ide és először fogjuk egyszerre együtt és összegyűjtve, egy kiállítás keretében látni mindazt, ami a divatra tartozik, mindazt, ami az asszonyok vágyainak és sóvárgásainak tárgya, a férfiak állandó rémtületeinek és aggodalmának okozója.

Szentpétervárott együtt lesz minden, ami ide tartozik. Külön főosztály a csipkékből, himzésekből és pázsománnyárukból, pompás csipkeköltemények, himzés fantazmagóriák, — mindannyija olyan, hogy az asszonyok keze önéknytelenül is utána nyúl és szeretné megpróbálni. «Hogy áll az arcomhoz?»

Azután minden együtt, ami a szászra tartozik, a legmodernebb gépek és a legmodernebb szabászati műrekek, nagyszerű toalettek az év minden szakára, a nap minden órájára, minden rendkívüli alkalomra. Tessék elképzelni azokat a toaletteket, amelyeket versenyeztve, reprezentatív darabnak készítenek el Budapesten, Bécsben, Londonban és Oh! Párisban, természetesen mindenekelőtt és mindenekfölött Párisban!

Örülök, hogy nem vagyok asszony, mert akkor most nem tudnék aludni ettől a vágytól, hogy ezeket a ruhákat lássam. Örülök, hogy nem vagyok asszony, mert akkor az sem segítene rajtam, ha végül még is látnám ezeket a ruhákat, mert akkor viszont azért nem tudnék aludni, hogy azokat nem én fogom elviselni, hanem valaki más!

Jönnek aztán a budoárok, hálószoba berendezések, a könnyű empirátorok és a széles, masszív modern ágyak, csipketerítők, plüsssterítők, ha fehér vánkások — ah! ezek immár olyan dolgok, amelyekről a férfiembernek is megszakad a szíve! Jönnek külön csoportban az illatszerek, apró üvegecskébe szorítva azok az ibolya-, rezeda-, orgonaszagú felhők, amelyek olyan poétikusan lengenek körül egy-egy szép és elegáns nő alakot. Jönnek végül a kézimunkák, a retikülök, párnák, faltakarók, asztalfutók, ruhabetétek stb. Ujra színek, formák változatos összevisszasága és ezerfélesége.

Es a legfontosabb, ami bennünket férfiakat jobban érdekelne minden kiállításnál, jönnek majd a szentpétervári szépek, az eleganciájukról és párszarlásukról híres orosz asszonyok, — hogy csillogó szemmel végig csodálják az egész kiállítást és hogy a legveszedelmesebb konkurenciát csináljanak az állványokra kifektetett, viaszbabukra ráaggatott, selymeknek és bársonyoknak, mert a selymek és bársonyok ő rajtuk élnek, mozognak, minden mozdulatukra megzizzennek és megsuhognak.

Mindenesetre szép lesz és imponáló ez a kiállítás. Ha méltó reprezentánsa lesz annak a tőkének, a munkaerőnek, amelyet ma a divat

és piperecikkek lekötnek, méltán meg is döbbenhet sokakat, kik eddig nem is tudták, mennyi munkát s mennyi energiát tart lekötve az, hogy nejeink önagyságáknak minden szezonra legyen két új ruhájuk és minden esztendőre tavaszi és őszi kabátjuk.

Ha ma egy tollvonás megsemmisítené a divatot és az öltözködésben kinejtett luxust, ezer és ezer ember maradna kenyér és foglalkozás nélkül a világon. Ezer és ezer ember, ezer és ezer család él abból, hogy az asszonyok hiuknak születtek s hogy ezért a tavalyi kalapot már nem tehetem fel, hiszen már mindenki ismeri, még a sarki hordár is újjal mutatgat utánnam!

Ennek az ezer és ezer családnak az egzisztenciájára szoktak hivatkozni azok, akik azt akarják illusztrálni, hogy a divat nemcsak átka az emberiségnek, hanem vannak jó és méltánylandó oldalai is. Azonban mi lenne, ha ez a tőke és ez a munkaerő nem abban merülne ki, hogy asszonyainknak az egyik esztendőben harangalju ruhát csináljanak, a másikban pedig bukjelszoknyát, hanem azért dolgoznának, hogy ezen a földön senki se fázzon, hogy mindenkinek meglegyen, ha nem is a luxusos, hanem a tisztességes, felfelvető gúnyja? Az ezer és ezer családnak ebből is meg lenne a kenyere, a mai piperecikkekre kötött tömegtelen vagyon elég lenne ahhoz, hogy ruhát adjon mindenkire, a strucc tollas ostodaságokra és bukjelszoknyákra fordított munka elég volna ahhoz, hogy mindenkinek jó szoknyát és jó ruhát lehessen előállítani vele.

Hogy van mégis az, hogy az emberek egyik kisebbik felének már a tavalyi plöröz és a tavalyi selyem sem jó, a másik felének pedig a bütyke kinn van a cipőből, és a térde kikandikál a nadrágjából? Erre a kérdésre nem fog tudni megfelelni a szentpétervári nemzetközi divatkiállítás sem.

A háboru réme.

Visszatartják a kiszolgált bakákat.

A balkáni tüzfészek ismét fellobbant, az apró kis államocskák fejedelmek ragadozók módjára törtek rá Törökországra, hogy maguk részére területi előnyöket biztosítsanak.

A balkáni forrongás bennünket igen közletről érdekel és előbb-utóbb be fog következni az az állapot, hogy a Monarchia hadseregének kell megcsinálni a rendet.

Ez az idő — úgy látszik — nagyon közel van.

A delegációs üléseken megáfolatlanul beszélték, hogy a Boszniában állomásozó 15. és 16-ik hadtestek kiszolgált bakáit a balkáni állapotokra való tekintettel nem szabadtságolják.

Azt is beszélték, hogy a szegedi utászokat már a napokban leviszik

Boszniába, hol sürgős műszaki dolgokat kell elvégezniük.

Végtelenül szomorú hírek bizony ezek s attól félünk, hogy a nagyhatalmi pozísmét sok magyar vért fog felemészteni, melyekért mit se fogunk kapni. Mert addig jók vagyunk, míg harcolni kell, az osztrókodásnál azonban mindig meg kellett lapulnunk.

Öngyilkos cipészsegéd.

Forgópisztolyval a szájába lőtt.

Mai szinte borzadva vesszük kezünkbe a tollat, mikor ismét egy öngyilkosságról kell írni. Hiszen igazán megdöbbentő, hogy az emberek manapság olyan csekélyre becsülik a saját életüket, hogy minden apró-cseprő haszontalanságot a halál sőtét karjai között keresnek enyhülést...

Tegnap is Hajdudorogon egy elkeseredett cipészsegéd egy revolvergolyóval akart pontot tenni földi pályafutása befejezéséül.

Az eset részletei a következők: Kovács Ferencz cipészsegéd Hajdudorogon volt alkalmazásban. Derék, törekvő munkás volt, gazdája mindig megelégedett pontos és szakosított munkájával.

Szolid életet élt, anyagi zavarai nem voltak, így tehát annál nagyobb meglepetést keltett, hogy tegnap este eltűnt rendes környezetéből.

Keresésére indultak és nagynehézen meg is találták. De nagyon szomorú helyzetben. Mert a szegény cipészsegéd forgópisztolyval a szájába lőtt és hatalmas vértócsában feküdt.

Ma reggel kihallgatták és azt adta elő, hogy tettét családi ésszeszólalkozás miatt követte el.

Hát tessék elképzelni, egy kis ésszeszólalkozás miatt a halált választani enyhítésül!... Hova vezet ez a felfogás?...

SZÍNHÁZ.

1912. október 1-én, kedden:

ASSZONYFALÓ.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Raffainé — Halasi S. Etel.
Tilda, a leánya — Borbély Lili.
Maros Béla, örmagy — Kassay Károly
Camilló — Falussy István.
Mary White — Zilahyné S. Vilma.
Donogán báró — Szabó Gyula.
Az I. felvonás Budapest mellett történik, a Raffainé és Maros közös verőcei kastélyában. A II. felvonás Budapesten Mary Whitenél, a III. felvonás a verőcei kastély parkjában.

A drámai ensemble bemutatkozása

Tegnap este mutatkozott be szülot nézőtér előtt a drámai személyzet a «Sasfiók»-ban, Edmond Rostand patetikus drámájában. A címszerepét Halasi Mariska játszotta ragyogó művészetrel és teljes átérzéssel. A debreczeni közönség tüntető ovációval fogadta bemutatkozását a színpadunkon.

Már megjelenésével is magához láncolta a közönséget, hiszen olyan bájosan, színes művészetrel és határozottsággal játszotta nehéz szerepét, ar eichstadti herceget, hogy csak a legnagyobb elismeréssel írhatunk róla.

Mert tessék elképzelni, hogy Sarah Bernardon — a világhírű francia művésznőn — kívül nő még nem játszotta ezt a gondos játékot, erős fizikumot és kiforrott művészetet igénylő, nehéz szerepet.

Annál inkább dicséretére válik Halasi Mariskának, hogy várakozáson felül megállotta helyét.

Sok hangulatos, fényes és meleg estét várunk tőle és érdeklődéssel nézünk debreczeni szereplése elé.

Szilágyi Ernő tökéletesen adta vissza Flambeau szerepét, Kemény Lajos Metternich-je kiváló alakítás volt, Vajda Ilonka bájos volt kis szerepében, Kiss Mariska, Kassay, Székely, Uti Gizella és Csanády Irma is gondos művészetrel játszottak.

A közönség sokat tapsolt, különösen Halasi Mariskát hívta — még nyílt színen is számtalanszor — a lámpák elé.

I. J.

Jászai Mari

Megrendelte a sirkövét.

Meghatottsággal, egy nagy művésznő s egy nagy egyéniség iránti őszinte érdeklődéssel vettük tudomásul a Jászai Mari elhatározását Megrendelte a sirkövét, valami vágy születik bennünk, föllángol bennünk az életstílus s aztán... csak feltűnik egy kis sir... a törődött élet végső menhelye...

Mi szürke, siető epigonok nem igen szeretünk a rendkívüliekkel foglalkozni. Minket jobban elfoglal a Ma kérdése, semhogy a Holnappal törőd-nénk. Mert, valljuk be, nem is igen szeretünk törődni... Nehéz beienyugodnunk abba, hogy fény, dicsőség, pénz, az emberi lény vágyak minden netovábbja csak egy föllobbanás... S amikor egy nagy, az eszmények világában élő lélek valami rendkívülit cselekszik, amikor megszegyeni bennünket a komolyságával, akkor el-némulunk, összedugjuk a fejünket s halk suttogással, nagy tisztelettel nézünk fel a magasba...

Most egy büszkeségünk, sok-sok dicsőség aratója markolt a szívünkbe... Megrendelte a sirkövét. Egy művésziesség görögstílusú oszlopot választott ki s rávésette:

«Bánat nélkül haltam meg és hálám száll azok felé, akik életemben szerettek. Jászai Mari.»

Üres lelkű, kenyér után szaladó emberek, álljunk meg ez előtt a sirkő előtt s hajtsuk meg a gögcs fejünkét!!!

Világos,
tágas,
betonozott

Darabos-utca 7. sz. alatt

Souterain helyiség

azonnal kiadó.

HIREK.

Debreczeni képek.

VII.

Ah!... Az a városrendezés... Tudják-e önök, — kedves olvasóim — hogyan rendezik Debreczenben a várost? Nem! Ugy, hogy még jobban felforgatják.

Tessék csak végigsétálni azokon az utcákon, amelyeket egyenesíteni akarnak. Azonban úgy egyenesítik, hogy még görbébbek lesznek. Hogy mikor lesznek ezek az utcák egyenesek, az a jövő titka. Talán 50, talán 100 év múlva.

Mert arra nem gondolnak, hogy a hosszú idő múlva bekövetkező egyenes vonal miatt jelenleg anynyira összegabalyítják az utcákat, hogy úgy néznek ki, mintha valami mesedeli óriás a lábával összerugdalta volna a házakat.

Vegyük például a Varga-utcát. Néhány épület már egy vonalra esik, de ezek olyan messze esnek egymástól, hogy az avatatlan szemlélő nem is sejtene azt.

A 17. és a 18. számú háznál pedig úgy összeszorult az utca, hogy teljesen lehetetlen a nagyobb forgalmat lebonyolítani ezen a tájon.

Mert a 17. számú ház ki van építve a járdára, úgy hogy ott nincs a gyagyárda, a szembelevő 18. számú ház pedig úgy be van építve az utca vonalától, hogy szinte észre sem lehet venni.

Már most ezen a szűk helyen tessék például két szembejövő kocsival elhajítani. Ez teljes lehetetlenség már magában is, hát még ha a szegény gyaloglókat is beleveszük a számításba!

Hiába, csak nem érvényesül Debreczenben a helyes és praktikus érdek!...

J. J.

Hírek a rendőrségről. Földes Sándor Arany János-u. 23. sz. alatti lakos feljelentést tett S. E. alakmáztolja ellen, ki a neki behajtott véggett átadott számlákon befolyt összeget, mintegy 250 koronát többszöri felszólítás után sem adta át, mert saját beismerése szerint a maga céljaira használta azt fel. A rendőrség a sikasztót letartóztatta. — A rendőrség vasárnap tartott ellenőrzése alkalmával hat egyén ellen vett fel kihágási panaszt, mert azok nem tartották be a munkaszünetet. — Rónay Sámuelné Arany János-u. 42. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki zsebéből a libavásár-terén barnaszínű pénztárcáját 51 koronával ellopta. A hivatalan zsebkutató kézrekerítése miatt a rendőrség a nyomozást megindította.

A király névnapja. Mint a Budapesti Tudósító jelenti, a főrendiház elnöksége körlevélben értesítette a főrendeket, hogy október 4-én, pénteken délelőtt tíz órakor a budavári koronázó templomban ő felsége nevénapja alkalmából fényes ünnepélyes mise lesz.

Halálozások. A mai napon a következő halálozások történtek: Balogh István ref. földbirt. 60 éves, Harsányi Sándor ref. 70 éves, Metercsik Mártonné 23 éves, Pecsovsky János és László ikrek 3 naposok.

Művészasság. A Vígyszínház ezelőtt egy évvel szerződtette Körmeny Kálmánt, a kolozsvári Nemzeti Színház tagját. Az elmúlt szezon végén azonban Körmeny felbontotta vígyszínházi szerződését és visszatért Kolozsvárra. A szokatlan visszatérésnek most megadja a magyarázatot egy eljegyzési hír. Körmeny Kálmán eljegyezte Simon Mariskát, a kolozsvári Nemzeti Színház tagját.

Uj menetrend-könyvecske. Megjelent a «Debreczeni Menetrend», (érvényes 1912. október 1-től), mely a Debreczen és Debreczen—vásártéri állomásokról induló és érkező, valamint a szomszédos vasutak összes vonalait tartalmazza és mai naptól kezdve úgy a helybeli, mint a legközelebbi vidéki donánytörszékben 20 filléért megszerezhető. Megvan benne a Debreczen—Budapest—Wien, Debreczen—Arad, Debreczen—Kolozsvár, Debreczen—Miskolc—Kassa, Debreczen—Nyíregyháza, Debreczen—Szatmár, Debreczen—Máramaros—Kőrösmező, Debreczen—Sianki—Lemberg, szóval a kiindulási állomástól a végállomásig menő vonalak indulási és érkezési ideje a csatlakozásokkal együtt.

Tisza utazása. Gróf Tisza István, a képviselőház elnöke, a legutóbbi napokban Sajókázán tartózkodott a báró Radvánszky-családnál, ahonnan tegnap délután utazott el Miskolcra érintésével Budapestre. Szalonkocsija hat óra tájban a gróf Tisza pályaudvarra érkezett, innen a tiszai pályaudvarra vitték a vonat, ahol hosszabb ideig állt. A tiszai pályaudvaron dr. gróf Haller József, a miskolci munkapárt elnöke kereste fel, akivel Tisza hosszabb ideig beszélgetett. Tisza balkeze a rajta támadt mérges daganat miatt fel volt kötve. Incidens nem történt. Érdekes, hogy ugyanazon vonaton, melyhez Tisza szalonkocsiját csatolták, utazott Kossuth Ferenc is Budapestre Nyíregyházáról, ahol részt vett Kossuth Lajos szobrának leplezésén.

A Nemzet-kávéházban (vasutal szemben) ma és minden este női zenekar hangversenyez.

Meggyilkolta a testvérét. Balog Mihály csengeri gazdálkodó vasárnap éjjel az utcán megölt a testvérét, Balog Sándort s azt egy konyhakezsel úgy összeszúrta, hogy az sérüléseire pár óra múlva bejött. A gyilkos testvért a csendőrség vasráveve szállította be a szatmári kórházba gyógyulni a fogházába, ahol azután Morvay Károly vizsgálóbíró kihallgatás után előzetes letartóztatása helyezett.

Öngyilkos urileány. Budapesten a Dalmok-utca 2. számú házban tegnap este nyolc órakor Fenyvesi Sarolta, Fenyvesi Soma államvasuti főfelügyelő tizennyolc éves leánya revoiverrel hajánték lőtte magát és nyomban meghalt. A fiatal leány a nőképző-egyesület leánygimnáziumának volt nyolcadik osztályos növendéke. Nagyon szeretett tanulni s minden vágya az volt, hogy az egyetemre látogathassa. Most készült az érettségi vizsgára. Hogy miért követte el tetteit, még nem tudják.

Főherceg mint tárcairó. A «Neues Wiener Tagblatt» tárcairónak szerződtette W. W. Lipót, az egykori Lipót Szalvátor főherceget. A volt főherceg hosszabb utazást tek és élményeit írja le tárcákban. A szerződés szerint havonként két tárcát kell írnia és ezért évi huszonegyezer korona fizetést kap.

Botrány a Népopera színpadán. A budapesti «Népopera» vasárnap délutáni előadásán a színpadon történt nagy botrány játszódott le. A darabban szerepe van Andrejka Margitnak is. A második felvonás után a közönség tapsaira Gábor Arnold és Kertész Sándor többször a lámpák elé mentek. Egyszerre csak felrohant a színpadra Bolgár György színész, Andrejka Mária férje és nagy botrányt csapott, amiért a felesége, akinek ugyancsak nagy szerepe és sikere van, nem megy a lámpák elé. Ebből parázs verekedés támadt, a melynek zaja a nézőterre is kihallatszott. A színészek ültették-verték egymást, míg a diszitők nagynehezen szét nem választották őket.

Ma és a következő napokon a Magyar Király-kávéházban Vágó Valéria k. a. országos zeneakadémiát vezet hegedűművész zeneestélyt tart. Számos kátogatást kér: Beke Emil karmester.

Ellenzéki népgyűlés. Komáromból jelentik: Tegnap nagy ellenzéki népgyűlés volt, melyen részt vettek többek között gróf Batthyány Tivadar, Bakonyi Samu, Lovászy Márton, Eitner Zsigmond, Szmracsányi György, Thaly Ferenc és Sümegi Vilmos. — Gróf Batthyány a politikai helyzetről beszélt és követelte Tisza és Lukács távozását. A szociáldemokrata párt nevében Arvai András beszélt.

Megállította a gyorsvonatot. A királyházai állomásonk jelentést tett a csendőrségen Mádi Mihály velétei lakos ellen azért, mert az trefából megállította a gyorsvonatot. A csendőrség Mádi ellen megindította az eljárást.

Titokzatos holttest.

Mit rejt a csomag?

Titokzatos ügyben nyomoz a berlini rendőrség. Tegnap éjszaka több járókelő a délkeleti városrészben a Heinrichplatzon észrevett egy férfit és egy asszonyt, amint egy nagyon terjedelmes csomag sulya alatt görnyedtek. A Spree felé tartottak, de a mikor látták, hogy sokan szemügre veszik őket, befordultak egy utcába ahol éppen egy házát építettek. Akadtak egyesek, akik követték a gyanús párt; ezek utánuk mentek és megidejében jöttek.

A férfi és az asszony futva szöktek ki a szűk utcából. Akkor már a nagy csomag nem volt náluk. A gyanakvó járókelők rendőrt kiállítottak, majd a közeli őrszemmel együtt bejártak az épülő ház gerendái alá. Meg is találták a csomagot. Felbontották. Egy női holttest volt benne

A rendőr jelentést tett az esetről, ki szállított egy vizsgálóbizottság, aztán a holttestet beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. A nő körülbelül 30 éves. Nem volt senki megállapítani, hogy tilos műtétnek lett az áldozata. A szerencsétlen nő személyazonosságát most nyomozzák és kutatnak az eltűnt férfi és asszony után.

Tarka krónika.

Megijedt páciens. — A becsapott halálraitelt. — Gyermekszáj.

Egy tulságosan kövér orvosról szól ez az anekdóta.

Történt egy alkalommal, hogy egy fiatalember állított be az orvoshoz.

Az előszobában a doktor neje fogadta, akit megkérdezett a jövevény: — Itthon van a doktor ur?

— Igen, itthon!... De még alszik. Várjon egy kicsit, megnézem, hogy bemehet-e?

Ezzel bement az előszobába, hol férje, az orvos még az ágyban fektült, de már nem aludt.

— Kérlek, egy fiatalember vár rád! Beengedhetem?

— Igen. Csak engedd. Kimegy az asszony és beengedi a fiatalembert.

Az benyit az ajtón. De mikor meglátja a borzasztó kövér orvost az ágyban, egy pillanatra meglepetve áll meg az ajtóban, azután megfordul és — kirohan.

Az orvos mérgesen kiált utána: — Hej! Barátom!... Hát miért szalad el?...

Mire az visszafordul és úgy mondja: — Hát tetszik tudni doktor ur, azért kerestem önt, hogy vaiami kövérség elleni szert kérjek, de úgy látom, hogy — nem jó helyen járok..

Egy társaságban arról beszéltek, hogy nemrég egy halálraiteltlen próbálták azt a feltevést, hogy a képzelődés is előidézheti a halált.

Az elítéltet ugyanis lefektették és azt mondták neki, hogy most felvágják a karját és cseppenként fog elvérezni.

Erre bekötötték a szemét és egy késnek — nem az élével, hanem — a tompa részével megdörzsölték a karját, azután pedig egy edényből — úgy hogy a karját is érte — langyos vizet csepegtettek le...

Az elítélt, ki azt hitte, hogy igazán felvágták az ereit, hallotta ezt a csepegetést. Elkezdett panaszkodni süttető hangon:

— Jaj, de fáj a karom!... Érzem, hogy omlik a vérem!... Folyton gyengülök... gyengülök... Is—te—nem—eem!... Vé—gem van!...

Egy nagyot rándult és — meghalt...

A társaságból ekkor egy fiatal, bájos urileányka felkiáltott:

— Jé!... Hogy haragudható a másvilágon ez a szegény, halálraitelt mikor megtudta, hogy — így becsapták!...

Egy kis leányka csodálkozva kérdezi sétaközben az édes apjától:

— Kedves apuskám! Hogyan lehet az, hogy te is december 13-án születél, meg én is december 13-án születtem — tehát ugyanazon a napon — és te mégis mennyivel — régebb vagy!...

J. J.

A szerkesztésért felelős Volth György.

Alapos vizsgálatok

igazolták, hogy azon mosónőknek, akik állandóan és eszszertően csak SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANT használnak, szép fehér, sima és puha kezük van, mert a SCHICHT-SZAPPAN rendkívül anyhe, teljesen tiszta és még langyos vízben is jobban lehet vele mosni, mint más szappannal meleg vízben. Más szappannal sokat kell dörzsölni, míg a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL teljesen elegendő, ha azzal egyszer átsimítjuk a ruhát

Az „ASSZONXDICŐÉREY“ mosóki-
vonatot minden nő dicséri, mert
a ruha beáztatásához ez a leg-
ideálisabb szappanpor.

A női szépségnek

semmi sem árt jobban, mint a naphosszat való kinlódás a pára telt levegőjű mosókonyhában, továbbá a fáradságos munka, amely a mosással jár, ha a régi módszer szerint közönséges szappannal mosunk. — Azok akiknek a SCHICHT-„SZARVAS“ mosószappan segít a mosásban, életvidámak, egészségesek és élénkek maradnak. Mert minden járadást meg lehet takarítani, a munkát legcélszerűbbre lehet redukálni ezzel a szappannal.

Az „ASSZONXDICŐÉREY“ mosóki-
vonatot minden nő dicséri, mert
a ruha beáztatásához ez a leg-
ideálisabb szappanpor.

JNGHVARY JÓZSEF
GEGLED, PESTMEGYE

Legjobb személynél

szemes gyümölcsfa-
szemes, hogy egy órával később
vedesek, kerti szőlők,
am és gyümölcs szőlők
sz. Kaphatók.

! Kétféle hangszerek ! legolcsóbb árak mellett és kifogástalan kivitelben.

**Minden
harmoniká-
hoz egy
díjtalan ön-
megtanulási
iskola van
csatolva.**

Jó harmonikák !

Nr. 112¹/₂ Iskolahegedű ¹/₄ nagy, lángezett, polirozott padlóval K 5 80. — Nr. 113¹/₂ Iskolahegedű ¹/₄ nagy, szépen lángezett, polirozott padlóval, jobb minőség K 6 50. — Nr. 115¹/₂ Iskolahegedű ¹/₄ nagy, berakott, szépen lángezett padlóval, igen kedvelt fajta K 7 60. — Iskolahegedű ébenfagarnitúrával, hangban és kivitelben kitérő K 8 40, 9—, 10 80. — Nr. 212¹/₂ Zenekarhegedű ébenfagarnitúrával K 16 80 Vonó K — 90, 1 10, 1 50, 2— 2 20 és feljebb.

Nr. 300¹/₄, 10 billentyű, 2 regiszter, 28 hang, nagyság 24×12 cm. K 5 —
— Nr. 654¹/₄, 8 billentyű, 1 regiszter, 24 hang, nagyság 28×14 cm. K 5 40. — Nr. 305¹/₄ 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 26×14 cm. K 6 40. — Nr. 663¹/₄ 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 31×15 cm. K 8 —. — Nr. 685¹/₂ 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 28×16 cm. — K 9 50.

Jobb harmonikák :
K 11 —, 12 —, 14 —, 16 50, 19 —, 21 — és feljebb.

Nagy választék zenehangszerekben főkatalógusomban. — Nincs riziko, kicserélés megengedve, vagy pénz vissza. Szétküldés utánvétellel vagy előrefizetés mellett. Az elismert versenyképes világégy:

Hanns Konrad
cs. és kir. udv. szállító hangszeráru szétküldési áruházából
BRÜX, Nr. 2136. (Csehország). — Gazdagon illusztrált főárjegyzéket, amely 4000 ábrát tartalmaz, kérésre ingyen és bérmentve kaphatja meg mindenki.

**Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserélés megengedve, vagy a
pénz vissza!**

HASZNÁLJON! Szaggatás, fejfájás, oldalmialtas, hát- és derékfájdalmak ellen Dr. Borovszky-fele most már kellemes szaga

BOROLINT

Ára 80 fillér, próbatűveg 50 fillér.
Mosakodásra: szépitő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.

Ára 30 és 80 fillér.

Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

Borolin-cukorkát.

Ára 20 és 40 fillér.

Kapható az ország nagyobb gyógyszerárjaiban és drogériáiban.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALÓVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszerészeknél, KÖZPONTI DROGÉRIÁBAN,

DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, — Érmihályfalván: MÁTRAI AKOS gyógyszerárjában. — Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Vizsontelárusítók kerestetnek! — Kérjen ingyen használati utasítást! Próbátűveg állatorvosoknak ingyen Központ Borolin-Főraktár Buda post, II. Margit-rakpart 45. szám.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, szőnyeg, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz elvé, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszer legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adám órák és ékszerésznél Debrecen, Hunyadi utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközölhetnek.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“ jellegre beküldi. — Nem ügy-nökség.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

NAGYENYED-re
Alsó rész

Gyümölcsfacsemetek
szőlőfák, diócsokorjók, mlovelők, karkócsokorok, baggygyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
(olcsóbb árú) európai és amerikai alma gyümölcsveszélyek. Oktató dízárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER es T

szőlőoltványtelepek